

Brandend nieuws

Paaswake

8 april 2023, 20.30 uur

Voorgangers: Henk Baars en Tamme Wiegersma

Welkom

Welkom u allemaal in de paaswake van de Haagse Dominicus. We vieren het visioen van de opstanden, een leeg graf. "Ik ga iets nieuws beginnen, het is al begonnen!", zegt hij.

Inleiding (verhaal van ongelooft)

De vragen die we hebben zijn zo oud als het christendom jong is, maar er moet een groot visioen hebben gestaan aan het begin.

Hij kan helemaal niet verrezen zijn, zeiden de twijfelaars, hij rust in het graf.

Nee, zeiden de christenen, zijn graf is leeg. Onzin zeiden de anderen, er lag een steen voor en die gaat niet vanzelf opzij.

'Er zal een engel zijn gekomen, en de aarde zal hebben gebeefd en heeft de steen opzij gerold, en geen graf was bij machte, hem tegen te houden, want hij leeft' zeiden de christenen.

'Een vrome leugen, dat kennen we; jullie zullen zelf engeltje hebben gespeeld om middernacht, je hebt een beetje aardbeving in scene gezet en het lijk gestolen, zo zal het zijn gegaan.'

Onmogelijk zeggen de christenen, de Romeinen zelf hebben gedacht dat dat wel eens zou kunnen gebeuren en ze hebben er een wacht bij gezet, ze hebben het graf zelfs verzegeld.

Nou goed, zeggen de twijfelaars, 'dan zullen die wachtposten wel even hebben geslapen; ze hebben van tevoren flink gedronken om de nacht door te komen.'

'Nee, Romeinse wachtposten kunnen niet inslapen, dan worden ze standrechtelijk geëxecuteerd.'

'Nou dan hebben jullie ze zelf omgekocht, jullie hebben zelf aan de wachtposten geld gegeven om dat verhaal te kunnen vertellen, en je hebt hen zelfs in bescherming genomen bij hun opdrachtgevers'.

En zo gaat het maar door, zolang er onderzoek wordt gedaan worden we steeds vertwijfeler.

Jullie vragen, wat is verrijzenis van de doden? Ik weet het niet.

Jullie vragen, wanneer is de verrijzenis van de doden? Ik weet het niet.

Jullie vragen, bestaat er een verrijzenis van de doden? Ik weet het niet.

Jullie vragen, bestaat er geen verrijzenis van de doden? Ik weet het niet?

Ik weet alleen maar, waar jullie niet naar vragen: De verrijzenis van de levenden.

Lied – **Hoe ver is de nacht** (t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)

(Tijdens het lied wordt de Paaskaars wordt binnen gebracht en de aanwezigen steken hun kaars daaraan aan.)

Lezing – [Marcus 16: 1-8](#)

(Na de lezing doven de aanwezigen hun kaarsen)

Lied – **Dan zal ik leven** (t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)

Overweging

Geen angst is groter dan die van de schemerige paasmorgen. Dat we denken dat de dood de macht heeft, de liefde te overwinnen. Want zo werkt het hier op aarde dat hij mensen die zoveel van elkaar houden, dat ze het zich nauwelijks kunnen voorstellen, niet meer bij elkaar te zijn, van elkaar scheidt, vaak onverwachts, plotseling, als bij de klap van een treinongeluk. Het voorhangsel van de tempel scheurde en de aarde beefde. Ja zo voelt dat dan. Maar de gruwelijke waarheid is, dat de natuur zich nog voor ons geluk noch voor ons verdriet bijzonder interesseert. De aarde draait verder, en de zon gaat op en onder, onverschillig voor ons lot. Erger nog dan de dood van de natuur is het sterven, dat wij mensen over onszelf kunnen afroepen in de dodelijke praktijk van de angst, in het cynisme, dat alleen de dood ziet en uitsluitend in hem wil geloven. Dat is wat de vrouwen op hun weg naar het graf wel het meest moet hebben gekweld, dat de logica van het geweld en de vernietiging gelijk schijnt te hebben. Dat alleen de tanks en de drones, dat alleen de verachtelijkste verraders van het leven door de feiten in het gelijk worden gesteld. Het is zo eenvoudig, iets dat kostbaar is op te ruimen. Wat blijft er dan over? Ja, de Egyptenaren geloofden dat de dode in het graf leeft en dat er voedsel en spullen voor onderweg mee in het graf moesten, maar dat kunnen de vrouwen niet geloven. Ze weten dat het lichaam in ontbinding overgaat. Maar tegen het cynisme in denken ze dat er zoiets bestaat als een trouw uit liefde. Josef van Arimatea stelt zijn graf beschikbaar. Dat is al heel wat, meer dan goed fatsoen. De brug tussen Goede vrijdag en Paasmorgen. Maar hoe kan een mens leven als je voortdurend terug moet naar een graf, naar herdenkingsplaatsen. Dat is op den duur geen leven. Maar die vrouwen doen het op Paasmorgen wel. Wanhoop is ook hoop. De realisten en pragmatisten van deze wereld, zelfs de leerlingen zonder uitzondering vluchtten weg voor het geweld, voor de vernietiging van het leven, om hun levens te redden. Maar ze vluchtten naar een leven dat geen leven is. Alleen een handjevol vrouwen bleef onder het kruis. Omdat ze helemaal geen andere keus hadden. Maria de vrouw van Magdala. Zeven boze geesten hadden bezit van haar genomen en haar opgejaagd voordat ze Jezus ontmoette. Terug kunnen keren naar een innerlijke eenheid dankzij geloof. Voor de cynici betekent dat niks, dat je het leven opsplijst in drie, vijf of zeven boze geesten, rolpatronen, dwangmaatregelen, uitvluchten, plichten, gemeenschappen en zoveel meer. Je kunt al snel waanzinnig worden van deze wereld. Die dromer van een Jezus zou wel eens meer gelijk kunnen hebben dan alle anderen. Die dode in het graf is levender dan zij allemaal, de beulen, de oorlogshitsers, de moordenaars. Maar zo kunnen ze niet leven. Het graf is een plaats waar niets woont, het thuis van het zwervend bestaan. Dan daalt er een engel neer als een deus ex machina, maar het is een manier om ons te herinneren aan dat wat we steeds niet zien. Het is het beeld van God dat we in ons dragen en dat wij kunnen horen in onze ziel. Met de ogen van onze geest zien we die engel die triomferend op de sluitsteen van het graf gaat zitten. Altijd weer zal worden geprobeerd mensen op te sluiten, bewakers zelfs voor een graf te zetten en elke ordeverstoring van het opstandige leven te verbieden, elk doorbreken van de routine, alles wat protest is. Je zult dat wat een mens is nooit meer kunnen opsluiten in een grafkamer. Mensen zullen dat niet klaarspelen, omdat God die ons geschapen heeft, wil dat wij leven, anders bestonden we niet. Het heeft miljoenen jaren geduurd om zoiets kostbaars als ieder van ons voort te brengen en het zal hopelijk nog eeuwigheidsduren dat wij mogen leven. En op paasmorgen wordt dat duidelijk. In het hart van die vrouwen die Gods aangezicht zien, machtig genoeg om het dode in ons ten leven te wekken. Het is verschrikkelijk de geliefde te zoeken in de stapels lijken in Oekraïne en Rusland, als een gekruisigde, de schijnbaar verslagene, de te schande gemaakte en vernietigde mens. Maar zelfs daar hoeven we het leven niet meer te zoeken in het dodenrijk hoe bizar dat ook mag klinken. Al die doden, ze zullen cynisch genoeg niet opgemerkt worden in de geschiedenisboeken. Maar het

Paasgeloof is sterk genoeg om te zeggen ' Ook jij hoeft niet meer in angst te geloven en in de almacht van de middelen om mensen te vernietigen'. Je mag in het leven geloven. En als we zo op weg gaan, weg van het graf dan treedt in je ziel de Heer op ons toe, de oorsprong van alles. Dat is de paaservaring, dat is ook de Emmauservaring. Vreest niet, niet voor die ervaring die je optilt, en die je soms overkomt, maar we hoeven ook niet meer bang te zijn voor de wereld om ons heen vanwege ons zo bedreigde en risicovolle leven. De liefde is oneindig veel sterker dan de dood. Dit aardse bestaan dat wij leiden, is slechts schijnbaar een bestaan, een eerste begin van de eeuwigheid, een begin dat we eeuwig zullen zien. Er bestaat nog maar een kracht en dat is de liefde.

Het is de kunst en de kracht van geloof om zo naar een mens te kunnen kijken, als we de eeuwigheid, de oneindigheid van zijn waarde, de eeuwigheid van zijn leven kunnen voelen als een zeker feit, dan is het Pasen. En als je er gevoelig voor bent dan weet je dat geen macht ter wereld de liefde niet meer uit ons hart kan rukken. Natuurlijk ons lichaam zal vergaan, maar een niet te onderdrukken intuïtie zegt mij dat onze ziel zich zal verheffen naar het licht van de kosmos. Als een brandend licht terugkerend naar zijn vaderland. De engel heeft het gezegd.

Lied – **Staan in licht** (t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)

Voorbeden

Nu er veel gezegd en ook gezwegen is,
Over wat we wel en niet kunnen bevatten
En nu we hier samen zijn
Wij mensen van allerlei snit
Willen zeggen dat we blij zijn met het leven
Er is veel om van te genieten
Er is veel om met elkaar te delen
En om dankbaar voor te zijn

Dat we de mooie dingen vast kunnen houden:
Liefde, trouw, respect, toewijding, zorg en zoveel meer.
Dat wij trouw blijven aan diepste zelf
Dat we jou blijven zoeken
En niet vergeten dat ons leven niet zonder reden is
Liefde is oneindig veel sterker dan de dood

We bidden voor onszelf
Er is veel eenzaamheid
Mensen die geen raad weten met zichzelf
Mensen die elkaar laten vallen
Wij willen dat het anders gaat
We vallen wel, maar vertrouwen ook
We mislukken wel, maar slagen ook
We zijn op onszelf, maar ook samen
We gaan dood, maar zullen ook leven
We staan op, alle angst en dood voorbij

Dat we leren van het leven te houden
Dat er gloed is in onze ogen
Vuur in onze harten en handen
Tinteling in ons lijf
Wonder dat Pasen/opstanding heet

Een hand zal ons wenken
Een stem zal ons roepen: Ik open
Hemel en aarde en afgrond.
En wij zullen horen
En wij zullen opstaan
En lachen en juichen en leven!
Amen.

tafellied – **De tafel der armen** ((t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)

Breken en delen

Lied – **Onze vader verborgen** (t. Huub Oosterhuis, m. Tom Löwenthal)

Zegen

Terwijl de dwaze wereld doordraait, blijven we jou gedenken.
En hartstochtelijk blijven we van elkaar houden, met liefde die reikt tot over de dood.
We zegenen elkaar met die kracht ons onmogelijk geloof vol te houden.
In de naam van onze diepste en mystieke bron die we Vader, Zoon en Geest noemen.
Een zalig en vreugdevol Pasen!

Slotlied – **De steppe zal bloeien** (t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)
